Centre Number						Candidate Number				
Surname										
Other Names										
Candidate Signature										

For Examiner's Use	
Examiner's Initials	
Section	Mark
1	
2	
3	
TOTAL	

General Certificate of Education
Advanced Level Examination
June 2012

Panjabi PANJ2

Unit 2 Reading and Writing

Friday 1 June 2012 9.00 am to 12 noon

For this paper you must have:
- the essay questions for Section 3 on an insert (enclosed).

Time allowed
- 3 hours

Instructions
- Use black ink or black ball-point pen.
- Fill in the boxes at the top of this page.
- Answer **all** questions in Sections 1 and 2 and **two** questions from Section 3. In Section 3 you must not answer both questions on the same topic.
- You must answer the questions in the spaces provided. Do not write outside the box around each page or on blank pages.
- Answer in **Panjabi**.
- Do all rough work in this book. Cross through any work you do not want to be marked.

Information
- The marks for questions are shown in brackets.
- The maximum mark for this paper is 100.
- You must **not** use a dictionary.
- If you need extra paper, use the Additional Answer Sheets.
- This unit is divided into three sections.
  Section 1 20 marks
  Section 2 20 marks
  Section 3 60 marks

Advice for Section 3
- You are strongly advised to write a plan before beginning each answer.
- To obtain high marks you must give details and facts and express your own opinions/draw your own conclusions. At all times you should explain and justify your answers.

Do not write outside the box

Section 1

Question 1 (a)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। ਹਰ ਉੱਤਰ ਪੂਰੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨੁਕੂਲ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਵਧਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣਾ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹੌਲੀ ਰਫਤਾਰ, ਉਦਯੋਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਵੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਕੀਮ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਹਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਧ ਰਹੀ ਆਬਾਦੀ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਮੁਖੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲੋਕ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

1 (a) (i) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ?

....

....

(2 marks)

Do not write outside the box

1 (a) (ii) ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ? ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੋ ।

....

....

....

(3 marks)

1 (a) (iii) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ ? ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੋ ।

....

....

....

(3 marks)

1 (a) (iv) ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ? ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੋ ।

....

....

(2 marks)

Question 1 continues on the next page

Question 1(b)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿਓ।

ਕਿੱਥੇ ਕੁ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲ !

ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅੱਜ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੈਨਲ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲ ਹਲਕੇ ਫੁਲਕੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਖਬਰਾਂ, ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕੋਈ ਕੋਈ ਚੈਨਲ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੂੰਘੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਰਚਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਘੱਟ ਹੀ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਦੋ ਤਿੰਨ ਅਜਿਹੇ ਚੈਨਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਨਵੇਂ ਚੈਨਲ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਾਲੇ ਕਾਫੀ ਪਿੱਛੇ ਹਨ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ। ਆਪਣਾ ਉੱਤਰ 'ਠੀਕ', 'ਗਲਤ' ਜਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ '?' ਵਾਲੇ ਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਕ ਕਰ ਕੇ ਦਿਉ।

		ਠੀਕ	ਗਲਤ	?	
1 (b) (i)	ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਚੈਨਲ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।				*(1 mark)*

		ਠੀਕ	ਗਲਤ	?	
1 (b) (ii)	ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਚੈਨਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ- ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।				*(1 mark)*

Do not write outside the box

	ਠੀਕ	ਗਲਤ	?	
1 (b) (iii) ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲ ਹਿੰਦੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।				*(1 mark)*

	ਠੀਕ	ਗਲਤ	?	
1 (b) (iv) ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।				*(1 mark)*

	ਠੀਕ	ਗਲਤ	?	
1 (b) (v) ਕੁਝ ਚੈਨਲ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।				*(1 mark)*

Question 1 continues on the next page

Do not write outside the box

Question 1(c)

ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਵਾਰਤਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਵਾਕ ਪੜ੍ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੇ ਸਫੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਠੀਕ ਵਾਕ ਦਾ ਨੰਬਰ ਪਹਿਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।			
ਉਦਾਹਰਣ:	ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	**2**	
1 (c) (i)	ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ		*(1 mark)*
1 (c) (ii)	ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲ		*(1 mark)*
1 (c) (iii)	ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ		*(1 mark)*
1 (c) (iv)	ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਲਈ		*(1 mark)*
1 (c) (v)	ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨਪਰਚਾਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ		*(1 mark)*

Do not write outside the box

	ਦੂਜਾ ਭਾਗ
1	ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਪਰਚਾਵੇ ਲਈ ਹੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
2	ਹੁਣ ਕਾਫੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ।
3	ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
4	ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ।
5	ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
6	ਬਾਕੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੈਨਲ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਹਨ ।
7	ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
8	ਚੈਨਲ ਵਿੱਦਿਆ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ।
9	ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ।
10	ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੁਝ ਚੈਨਲ ਹੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

20

Turn over ▶

Do not write outside the box

Section 2

Question 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਉਲਥਾ ਕਰੋ :

A recent research survey has found that a quarter of seven year old boys dislike school. It has been highlighted in the findings that boys of this age are more than twice as likely to dislike school compared with girls of the same age. More than fourteen thousand children took part in this survey who were born between 2000 and 2002. It has been revealed that girls enjoy reading more than boys and are better behaved during school lessons.

The report says that boys were more often tired than girls and therefore less able to concentrate in lessons. The mothers of the current generation of seven year olds have high educational expectations. 97% of these mothers expect their children to go to university even though many of them have no higher education themselves. As a result, there is full attendance at parents' evenings.

Adapted from: "A quarter of boys say they dislike going to school by the age of seven" by Adi Bloom, *TES*, 15 October 2010

(20 marks)

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Do not write outside the box

20

Turn over

Do not write outside the box

Section 3

Writing

See the Insert for the questions.

For Essay 1, write the number of the question you have chosen in the box below, eg **3 (a)**.
Go to page 16 to write your answer to Essay 2.
If you need extra space to write your answer to Essay 1, you must use an Additional Answer Sheet, clearly indicating the question number you are answering.
You must not write an answer to Essay 2 in the space provided for Essay 1.

ESSAY 1

Do not write outside the box

Turn over ▶

Do not write outside the box

Do not write outside the box

Turn over ▶

Do not write outside the box

Do not write outside the box

Turn over ▶

Do not write outside the box

Section 3

Writing

See the Insert for the questions.

For Essay 2, write the number of the question you have chosen in the box below, eg **4 (a)**.
If you need extra space to write your answer to Essay 2, you must use an Additional Answer Sheet, clearly indicating the question number you are answering.
You must not write an answer to Essay 2 in the space provided for Essay 1.

ESSAY 2

Do not write outside the box

Turn over ▶

Do not write outside the box

Do not write outside the box

Do not write outside the box

Do not write outside the box

END OF QUESTIONS

60

Do not write outside the box

There are no questions printed on this page

DO NOT WRITE ON THIS PAGE
ANSWER IN THE SPACES PROVIDED

Do not write outside the box

There are no questions printed on this page

DO NOT WRITE ON THIS PAGE
ANSWER IN THE SPACES PROVIDED

Do not write outside the box

There are no questions printed on this page

DO NOT WRITE ON THIS PAGE
ANSWER IN THE SPACES PROVIDED

Copyright © 2012 AQA and its licensors. All rights reserved.